

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Linguaxes de Descrición de Información Dixital		Código	710G04034
Titulación	Grao en Xestión Dixital de Información e Documentación			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Computación e Tecnoloxías da Información			
Coordinación	Seco Naveiras, Diego	Correo electrónico	diego.seco@udc.es	
Profesorado	Seco Naveiras, Diego	Correo electrónico	diego.seco@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O curso introduce os conceptos fundamentais das linguaxes de representación de datos e como se usan na web semántica e na web de datos vinculados.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	CE1 - Coñecer e comprender os principios teóricos e metodolóxicos da xestión e documentación da información para aplicalos na súa actividade profesional
A8	CE8 - Dominar os distintos métodos de representación de datos, información e coñecemento que garanta a súa recuperación eficiente
A10	CE10 - Diseñar ferramentas informáticas para a representación e recuperación de información desde a perspectiva do usuario
A13	CE13 - Coñecer e dominar as técnicas e normativas para a creación e autenticación, reunión, selección, organización, representación, preservación, recuperación, acceso, difusión, intercambio e avaliación de recursos e servizos de información
A19	CE19 - Determinar e aplicar métodos, medidas e técnicas deseñadas para ordenar, protexer, conservar e restaurar datos, información e documentos de diferente natureza
A20	CE20 - Dominar as bases para desenvolver actividades de investigación utilizando métodos e principios multidisciplinares
A22	CE22 - Adquirir habilidades computacionais e xestión das novas TIC

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Saber marcar documentos mediante linguaxes de marcado.		A1	
		A8	
		A13	
		A22	
Saber definir novas linguaxes de marcado para dominios de aplicación específicos.		A8	
		A10	
		A19	
Saber crear ontoloxías para modelar conceptualmente dominios de aplicación específicos.		A8	
		A10	
		A13	
Saber crear datos abertos (open data) e datos vinculados (linked data).		A8	
		A10	
		A13	
		A19	
		A22	

Coñecer as tecnoloxías e técnicas da Web semántica.	A1		
	A13		
	A20		

Contidos	
Temas	Subtemas
Linguaxes de marcado de documentos (XML e XML Schema).	A linguaxe XML A estruturación: DTD e XML Schema
Infraestrutura para a descrición de recursos (RDF e RDF Schema).	Fundamentos de RDF RDF e a súa sintaxe baseada en XML RDF Schema
Ontoloxías.	Fundamentos de ontoloxías OWL e RDF/RDFS
Datos abertos (open data).	Que son os datos abertos Datos abertos no sector público
Datos vinculados (linked data).	Conceptos básicos de datos vinculados O papel do Identificador Uniforme de Recursos
Web semántica.	Da Web actual á Web semántica Tecnoloxías da Web Semántica

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba mixta	A1 A8 A13	2	16	18
Sesión maxistral	A1 A8 A13 A20	20	0	20
Traballos tutelados	A10 A19 A20 A22	4	30	34
Prácticas a través de TIC	A8 A10 A19 A22	16	62	78
Atención personalizada		0		0
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto ás primeiras, recolle preguntas abertas de desenvolvemento; as segundas, poden combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade adóitase reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe do ?como facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de aprendizaxe baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente do estudantado e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Prácticas a través de TIC	Metodoloxía que permite ao alumnado aprender de forma efectiva, a través de actividades de carácter práctico (demostracións, simulacións, etc.) a teoría dun ámbito de coñecemento, mediante a utilización das tecnoloxías da información e as comunicacións. As TIC supoñen un excelente soporte e canle para o tratamento da información e aplicación práctica de coñecementos, facilitando a aprendizaxe e o desenvolvemento de habilidades por parte do alumnado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas a través de TIC Traballos tutelados	Se estima que entre o alumnado haberá diferencias notables tanto en canto á súa familiarización con conceptos e termos informáticos, como en canto ás habilidades para o manexo de ferramentas informáticas. Por iso, prevese desenvolver unha atención personalizada para as prácticas a través de TIC e para os traballos tutelados.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Prácticas a través de TIC	A8 A10 A19 A22	Avaliarase a solución aplicada polos estudantes ao problema proposto e a interacción entre os membros do grupo.	40
Proba mixta	A1 A8 A13	Proba escrita individual sobre contido teórico-práctico.	40
Traballos tutelados	A10 A19 A20 A22	Avaliarase a calidade dos traballos realizados.	20

Observacións avaliación

PRIMEIRA OPORTUNIDADE

Para aprobar a materia é obrigatorio:

Unha NOTA MÍNIMA de 1 (sobre 2) nos traballos tutelados. Unha NOTA MÍNIMA de 2 (sobre 4) na proba mixta. De non obter a nota mínima nos traballos tutelados ou na proba mixta, a nota máxima global da materia non será superior a un 4,5.

Terá cualificación de NON PRESENTADO calquera estudante que non realice a proba mixta.

SEGUNDA OPORTUNIDADE

Poderán presentarse á segunda oportunidade ÚNICAMENTE aqueles/as estudantes que non superen a materia na primeira oportunidade. A recuperación de cada unha das partes farase da seguinte forma:

Traballos tutelados (20% da nota final): realización e presentación nas mesmas condicións que na primeira oportunidade. Proba escrita teórica e

práctica (80% da nota final): corresponde á proba mixta e á recuperación da nota dos estudos de casos. Se un/unha estudante decide non realizar a recuperación de algunha das partes, conservará a nota obtida na primeira oportunidade nesa parte.

Os/as estudantes con nota inferior a 1 nos traballos tutelados na primeira oportunidade deberán recuperalos obrigatoriamente na segunda oportunidade para aprobar a materia.

Para aprobar a materia é obrigatorio obter unha nota mínima de 1 sobre 2 no traballo tutelado, e de 4 sobre 8 na proba mixta.

Terá cualificación de NON PRESENTADO calquera estudante que non opte á recuperación de ningunha das dúas partes.

DISPENSA ACADÉMICA

Dado que a asistencia ás sesións presenciais non é obligatoria, aqueles/as estudantes con matrícula a tempo parcial e dispensa académica que lles exima da asistencia ás clases terán as mesmas condicións que o resto do alumnado.

OPORTUNIDADE ADIANTADA

Utilizaranse os criterios da segunda oportunidade.

FRAUDE ACADÉMICO

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Codina, Ll., et al. (2009). Web Semántica y sistemas de información documental. Trea - Antoniou, Gr., van Harmelen, F. (2010). Manual de Web Semántica. COMARES
Bibliografía complementaria	- DuCharme, B. (2011). Learning SPARQL. O'Reilly - Blaney, J. (2017). Introducción a los Datos abiertos enlazados [Recurso electrónico]. Programming Historian en español [Recurso electrónico]

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Linguaxes de Programación, Análise e Consulta para a Xestión de Información/710G04029

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Perspectiva de xénero: Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (uso de linguaxe non sexista, etc.) traballarse para identificar e modificar prexuizos e actitudes sexistas e influir na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. Tratarase de detectar situacións de discriminación por razón de xénero e de propor accións e medidas para corrixilas.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías